

AEGVIIDU LAUASSAARE JA PUKIMÄE TERVISE- JA MATKARADADE ÜMBRUSE RIIGIMETSAS PLAANITAVATE METSATÖÖDE KAVA TUTVUSTAMISE AVALIKU KOOSOLEKU PROTOKOLL

18.04.2022 nr 3-1.60/8-10

Änni tee ääres metsas

Algus kell 17.00, lõpp kell 19.00

Juhatas: Andrus Kevvai
Protokollis: Kristiina Viiron
Võtsid osa: Osalejate nimekiri lisatud

PÄEVAKORD:

1. Aegviidu Lauassaare ja Pukimäe tervise- ja matkaradade ümbruse riigimetsa kava aastateks 2022-2030 tutvustus ja arutelu

KOOSOLEKU KÄIK

Metsaülem Andrus Kevvai tutvustab KAH-ala, selle suurust, majandatava ja mittemajandatava ala osakaalu. Kuna saabunud ettepanekute kohaselt sooviti Pukimägi majandamisest välja jätta, on sealse mittemajandatava metsaosas suurus nüüd 16,4 ha. Lõunaküljel on üks osa siiski majandatavaks jäetud, et saaks noores metsas hooldustöid teha. Mujal raietöid ei tehta. Suusaradade hooldamiseks tarviliku üksikute puude raie saab teha ilma metsateatist esitamata.

Metsatööde kava projektis on plaanitud teha raieid kokku 16,3 hektaril, see plaan on endiselt samas mahus jaotatuna kolmele aastale 2022, 2024 ja 2028. Metsaülema sõnul ei saa nõustuda ettepanekuga teha alal püsimeetsandust ja valikraiet, sest see ei võimalda metsa uuendada. Vaja on luua tingimused uue metsapõlve rajamiseks ja noore metsa kasvamiseks. Tahaks, et männimets uueneks männiga, mitte kuusega. RMK on nõus lageraiealadele jätma kasvama tunduvalt rohkem puid kui tavapäraselt – 0,3 täiusega, aga vähem kui valikraiel.

Vahur Värk: Oleme näinud neid 0,3 ja varsti on 0,0.

Helena Eenok: Olen kuulnud, et täiusega 0,5 jäävad seemned ja marjad alles, on see nii?

Metsaülem selgitab, et ükskõik, milline täius jääb, mingiks ajaks see ikkagi saagikust kahjustab.

Helena Eenok: Aga looduslikus metsas ka ju mets uueneb, on nooremaid, vanemaid puid ja nad täitsa kasvavad.

Andrus Kevvai: Aga tulevad liigid, mis pole eesmärgiks: paju, toomingas, ka kuusk, aga tahame, et siia tuleks mänd.

Vallavanem Riivo Noor: Kui 0,3 täiusega raie tehakse, siis millal see ära võetakse?

Andrus Kevvai: Seda ei võetagi. Aegjärgse raie puhul jah raiutakse lõpuks puud ära, aga lageraiega me neid ei võta.

Vallavanem: Aga noorendiku hooldus?

Andrus Kevvai: See tuleb ikka.

Varumisjuht Sander Heinla märgib, et kuusikus ei saa sellist raiet teha. Metsaülem kinnitab ja ütleb, et seal tuleb raie teisiti lahendada. Langi suurus on 1,1 ha, millest 11% on mände, need jäävad säilik- ja seemnepuudeks.

Metsaülem selgitab, et kui metsa täius on 0,3, siis on puust puuni u 8-10 meetrit.

Helena Eenok märgib, et püsimeetsandusega ka mets uueneb, aga aeglaselt.

Metsaülem vastab, et selle eelduseks on väheviljakas pinnas, mida siin ei ole. Sõltub ka puuliigist – kui tahta mänd asendada männiga ja kask kasega, siis ei ole valikraie see valik.

Vahur Värk teeb ettepaneku, et võiks ju tulla segamets.

Andrus Noor selgitab, et mänd on väga valgusnõudlik ja kui männil on kasvu alla meetri, siis kasel 1,5 meetrit ja mänd sureb sinna alla ära ning tuleb saega appi minna.

Metsaülem lisab, et on oma 40 aastase staaži juures näinud, kuidas kasemetsas valgustatakse teise rinde kuuski, mis on „vihmavarjus“, laia oksaga ja tulevad väga vaevaliselt.

Helena Eenok märgib, et kui puu kasvab aeglaselt, siis on ta kvaliteetsem, kiiresti kasvav puu ei ole.

Andrus Kevvai tõdeb, et see ei ole meie kandi probleem, rohkem Lääne-Euroopas kasvavate puuliikide probleem. Ta lisab, et meil on vaja mõelda ka tulevikupõlvkondadele ja nende kasule.

Helena Eenok nendib, et see väheneb niikuinii. Ta lisab, et väljend küps mets on juriidiline termin, mitte ökoloogiline.

Metsaülem nõustub, et õigem oleks öelda vana mets.

Helena Eenok ütleb, et raievanus puudel on 100 aastat, aga puud kasvavad ka 250 aastaseks.

Metsaülem vastab, et puidu kvaliteet kannatab, jämedaid puid ei võta ka saeveskid vastu.

Helena Eenok: Mul on mure, et vanu metsi jääb järjest vähemaks. Vanadel metsaliikidel pole elupaika. Keskkonnaagentuuri andmetel on vana metsa liigid halvas seisus.

Metsaülem leiab, et see ei käi Harjumaa kohta, kus kaitsealust riigimetsa on 50%. Ja kinnitab, et 100% ei pruugi praegune plaan töösse minna, sest kui leiame väärtuse, siis tuleb vääriselupaik, kus me töid ei tee.

Annika Klemets: Kas saan aru, et püsimeetsajutuga ei ole mõtet RMK juurde tulla?

Andrus Kevvai: Üldiselt jah.

Kuidas püsimeetsandus ei kattu RMK plaanidega, kui püsimeetsandusest räägivad ju ka metsandusharidusega inimesed.

Metsaülem ütleb, et meie raiume ka teaduse põhjal, mis ütleb 100 aasta kogemuse järgi, et püsimeetsandust ei ole eriti mõttekas teha.

Rahva seast tehakse ettepanek, et kas mujal ka ei võiks kehtida põhimõte, et lageraie täius on 0,3 ja lank ei oleks üle 1 ha suur.

Andrus Kevvai: Ei taha minna loodusliku arengu käigus tekkinud metsa loodusliku mosaiiksuse killustamise teed. Kui kuskil on üks metsatükk ühte moodi, siis vaataks teda tervikuna.

Helena Eenok: Kas FSC ei ütle, et kogukond peab nõus olema, siis võite raiet teha. Mis siis saab, kui pole nõus, kas jääte FSC-st ilma?

Metsaülem nõustub, et sertifikaat ütleb, et vastavalt võimalustele on vaja kokkuleppele saada. Ja kui ei saa, siis raiet tõenäoliselt ei tule.

Vallavanem tõdeb, et kui teeme püsimeetsa, siis tuleb uuendus ise ja seda meie ei ohja – tuleb segamets ja looduslik rikkus. Ja kui teeme 0,3, siis pannakse mänd ja hooldatakse, aga kas tuleb ka muid liike ja need jäetakse alles?

Andrus Kevvai ütleb, et Aegviidus on viljaks pinnas ja tuleb ka muid liike.

Vallavanem Riivo Noor: Kas kask kannatab vahele jätta?

Andrus Kevvai: Saab lasta vahele, aga kask piitsutab mändi tõeliselt ja ei lase kasvada, kuusega sobib kask hästi.

Helena Eenok: Olen lugenud Eestimaa Looduse Fondi püsimeetsanduse raamatut, mille on teadlased teinud ja nemad ütlevad, et püsimeetsandust saab teha kõikjal peale kuusiku.

Andrus Kevvai: Aga on neil sellised näidisalad? Meil ei ole ju selliseid alasid. Ja miks siis Rootsi ja Soome ei tee neid? Saksamaal on see võimalik.

Helena Eenok teeb ettepaneku, et KAH-aladel võiks seda praktikat luua.

Metsaülem vastab, et seda praktikat on eelmisel sajandil algatatud ja väga ei tahaks katsetada. Püüame pakkuda leevendusmeetmeid – ribasid, 0,3 täiust.

Metsaülem teeb ka ettepaneku teha 2028. aasta lageraielank (4,5 ha) väiksemaks.

Vahur Värk tõdeb, et on suured tuulekoridorid, mida on suusatades tunda.

Katrin Kull: Aga polügoon laieneb, peame ka müratõket arutama. Kas hakkame siis hiljem betoonmüüre ehitama? Uute lankidega on müra palju juurde tulnud.

Andrus Kevvai: Polügooni kasutus on intensiivistunud. Kui vana mets jääb hõredaks on hullem. Praegu ei saa metsamajandamisest polügooni tõttu loobuda.

Riivo Noor märgib, et Soodla harjutusväli mõjutab Aegviidu põhjapoolt. Rahvas sellega nõus ei ole, ütlevad, et Aegviidu asub keskel.

Vahur Värk: oleme nõus teatud tingimustel raiega, aga täius 0,3 pole mets enam.

Katrin Kull: Teeme 0,4, siis on puude vahe 7, kohati 8 meetrit.

Vahur Värk: Aga valikraie annab meie garantii. Vaatasime Matiga (Sepp) üle, et rämpspuu tuleb välja raiuda ja jändrikud jätta.

Andrus Kevvai: Ka jändrikud tuleb võtta, et uutele puudele on siiski vaja ruumi teha. Seega tuleb võtta ikkagi ka suuri jämedamaid puid.

Tekib arutelu, et raie tagajärjel ei kasva metsas enam seeni.

Kogukonnast küsitakse, et mis oleks see oskusteave, et näeksime metsas ka 100-150 aastaseid puid kuskil.

Metsaülem selgitab, et 0,3 täiusega jätame siia kasvama 100-150 puud hektarile, antud langi puhul 50-75 puud. See on meie lubadus.

Vahur Värk: Kuidas fikseerime selle lubaduse?

Metsaülem: Kirjutame kavasse ja protokoll.

Helena Eenok küsib, miks tuleb vastupanu 0,5 täiusele.

Sander Heinla: Mets ei uuene.

Andrus Noor märgib, et Aegviidu lauluväljaku juures tehti nii ja all ei kasva midagi. Aga Kose-Nõmmel võeti hõredamaks ja seal uued puud tulevad.

Helena Eenok: Mis te arvate, kui ELF ja RMK saaksid kokku ja arutaksid püsimetsanduse üle? RMK inimesed nõustuvad ettepanekuga.

Vallavanem küsib, et kui lepime kokku, kas alusdokument (metsamajandamiskava) on kivist?

Andrus Kevvai: Ei ole. Kui tuleb pretensioon, võtame lahti ja arutame. Võime veel arutada, võib-olla on mõistlik mõni raie veel ära jätta.

Rahvas mures, et Aegviidu külje all on suur metsatükk, millele on lageraie teatis peale võetud.

Sander Heinla selgitab, et see oli laoplatši jaoks, raiuma seal tervel langil ei hakata.

Andrus Kevvai pakub, et Aegviidu KAH alad tuleks koos kohaliku omavalitsusega üle vaadata.

Vallavanem on nõus – ka üldplaneeringus on kirjas, et KAH-alad on vaja kooskõlastada.

Rahvas mures, et kahel tükil on lageraieteatis peal, kas saab muuta. Metsaülem lubab need üle kontrollida.

Vahur Värk ütleb, et ka kahel KAH-ala tükil on teatis peal. Sander Heinla selgitab, et need võivad olla kunagi olnud raieplaanis ja teatis on automaatselt pikenenud. Lubab teatised tühistada.

Vahur Värk küsib, millal kava valmis saab. Andrus Kevvai selgitab, et 7 päeva on aega veel ettepanekute tegemiseks, siis korrigeerime vastavalt ettepanekutele ja võimalustele kava veel ja ta läheb sellega vallavanema juurde, et sellele kinnitust saada.

Vallavanem paneb ette, et lepiksime kohe koosolekul kokku, kuidas raied tehakse.

Aegviidu pool kuuselank läheb lageraiesse, männid jäävad alles.

0,5 ha lank mändidega ja täiusega 0,68, kus pooled on männid, need jäävad valdavalt alles, uued asemele ja hooldatakse.

Männilankidel jääb täius kõigil ühtmoodi 0,4.

Andrus Kevvai teeb ettepaneku, et kaseenamusega kolmnurkne lank jääks täiusega 0,3, sest sellele planeeritakse kuuseisutus ja tihedamas metsas ei mahu hooldama.

Vahur Värk pakub täiuseks 0,4, metsaülem on nõus.

2028. aastal plaanis olnud AE058-11 lükatakse 2030. aastasse, AE058-30 samuti. Need raiutakse täiuseni 0,4. 4,5 ha lank AE246-14 tehakse pooleks, põhjapoolne osa läheb raiesse, täiuseni 0,4. Eramaal eelmise aastal tehtud lageraie ääres metsaserv on murdnud, seal on vaja sanitaarraiet teha. Põhjapoolne lank raiutakse aastal 2030.

Kuna AE059-42 kaasik on künklik, teeks selle hõredama, täiuseni 0,3 ja uuendaks männiga, ala suurus on 2,9 ha. Männik AE059-17 raiutakse täiuseni 0,4 ja lükkub aastasse 2030.

Aegviidu KAH-alad räägitakse üle, enne uusi töid Aegviidu ümber ei tehta.

Metsaülem tänab kogukonda kokkuleppele jõudmise eest ja lepib kokku, kellele ta valmis kava saadab.

OTSUSTATI:

1. Kogukond võttis teadmiseks, et RMK ootab kogukonnalt ettepanekuid metsatööde kava projektile 7 päeva jooksul peale koosoleku toimumist (hiljemalt 25.aprilliks);
2. AE056-15 kuusik raiutakse tavapäraselt lageraie korras, langile jäetakse kasvama kõik männid ja vajadusel lisaks kaski;
3. AE246-14 4,8 ha männik jagatakse ida-lääne suunaliselt kaheks eraldiseks, raiesse kavandatakse põhjapoolne osa, raie teostatakse kuni täiuseni 0,4. Lõunapoolne eramaal asuva lageraielangiga piirnev osa jääb raiekavast välja;
4. AE059-42 2,9 ha kaasik raiutakse kuni täiuseni 0,3 ja uuendatakse männi istutuse teel;
5. Kõik ülejäänud kavandatud lageraied (v.a. AE056-15 ja AE059-42) raiutakse täiuseni 0,4;
6. Kõik 2028 kavandatud raied lükatakse edasi aastasse 2030;
7. Võimalusel säilitatakse raie käigus elujõulist kuuse järelkasvu;
8. Võimalikult tuleb vältida raietööde käigus pinnasekahjustusi;
9. Muudetud kava saadetakse tutvumiseks Vahur Värk'ile;
10. Valmis kava esitatakse kooskõlastamiseks Anija Vallavalitsusele.

Allkirjastatud digitaalselt

Andrus Kevvai
Juhataja

Allkirjastatud digitaalselt

Kristiina Viiron
Protokollija

Lisa: osavõtnute nimekiri